

organizacja. Δ *hisor.* Tajne komplety, nauczanie «w okresie zaborów przed I wojną światową i podczas okupacji hitlerowskiej: nielegalne lekcje lub wykłady organizowane dla mniejszych grup uczniów lub studentów, często pod pozorem innych (legalnych) zajęć, np. robót ręcznych» Δ Uniwersytet tajny *zob.* uniwersytet w zn. 1. **3.** «o pewnych służbach (np. policji, wywiadzie) lub ich funkcjonariuszach: działający niejawnie» \circ Tajna policja. Tajni agenci. Δ *hisor.* Tajny radca *zob.* radca. **4.** «głęboko ukryty, nikomu nieznan, utajony, sekretny» \circ Tajne zakamarki. Tajne przejście. **5.** «bardzo osobisty, intymny» \circ Najtajniejsze marzenia, myśli, uczucia. w zn. 1, 5 *st. wyższy* ~niejszy • w zn. 3 *m.-os.* *M. lm* ~ni.

Tajpej, Taibei «stolica Tajwanu»

wym. tajpej, tajbej • *n ndm a. n I, D.* -u.

tajpejczyk «mieszkaniec Tajpej»

m III, DB. -a, *N.* ~kiem; *lm M.* ~y, *DB.* -ów.

tajpejka «mieszkanka Tajpej»

ż III, CMs. ~jce; *lm D.* ~jek.

tajpejski przym. od Tajpej.

m.-os. M. lm ~scy.

tajski *antr.* przym. od Taj.

m.-os. M. lm ~scy.

Tajwan «państwo we wschodniej Azji, położone na wyspach, formalnie będące prowincją Chin, faktycznie niezależne od chińskiego rządu»

m IV, D. -u, *Ms.* ~nie.

Tajwanka «mieszkanka Tajwanu, obywatelka tego państwa»

ż III, CMs. ~nce; *lm D.* ~nek.

Tajwańczyk «mieszkaniec Tajwanu, obywatel tego państwa»

m III, DB. -a, *N.* ~kiem; *lm M.* ~y, *DB.* -ów.

tajwański przym. od Tajwan.

m.-os. M. lm ~scy.

I tak «partykuła» **1.** «wyrażająca twierdzącą odpowiedź na pytanie rozstrzygnięcia»: Czy lubi pani słodycze? – Tak. Byłeś u dentysty? – Tak. Słyszeliście ten odgłos? – Tak. Wrócisz jutro rano? – Tak, wróczę. Znasz ją? – Tak, bardzo dobrze. \diamond *fraz.* No tak *zob.* II no w zn. 3. \diamond Tak jakby *zob.* I jakby. \diamond Tak jest «wzmocniona forma potakiwania; dobrze» **2.** «wyrażająca aprobatę czyjegoś sądu, zgodę na czyjąś propozycję, spełnienie czyjejs prośby, czyjejs żądania; dobrze»: To jest piękny obraz. – Tak. Kupisz jacht i lato spędzimy na jeziorze. – Tak. Wyrzucisz śmiecie. – Tak. Musimy zamknąć dyskusję. – Tak, trudno. Jedźmy już. – Tak. **3.** *pot.* **a)** «z intonacją pytającą, umieszczona na końcu zdania; wyraża oczekiwanie mówiącego, że adresat potwierdzi jego przypuszczenie co do prawdziwości lub słuszności komunikowanego sądu;

prawda»: Napilibyś się czegoś, tak? Wracamy już do domu, tak? **b)** «poprzedzająca określenie ilości lub miary, rzadziej czasu; komunikuje, że są one przybliżone; około, mniej więcej»: Do miski wejdzie tak z litr wody. Spotkajmy się tak o piątej.

II tak «zaimek przysłowny» **1.** «wyraża wysoki stopień nasilenia cechy lub stanu rzeczy i komunikuje, że jest on większy, niż mówiący tego oczekiwał»: U dziadków było tak sympatycznie, tak przytulnie. Mieszkasz tak daleko od nas. Twój ojciec był dla nas tak dobry. Nie spotkałem dotąd tak energicznego staruszka. Tak się dzisiaj napracowałam. Dlaczego tak często tu przychodzisz? \diamond *fraz.* Tak bardzo *zob.* bardzo. \diamond *pot.* Nie ma tak dobrze *zob.* I dobrze w zn. 8. **2.** «wskazujący; sygnalizuje wysoki stopień nasilenia cechy lub stanu rzeczy, odsyłając do zdania podrzędnego, przyłączonego spójnikiem *aż, iż* lub *że*, charakteryzującego wielkość tego nasilenia»: Tak krzyczał, aż uszy bolały. Miał tak zmarzniete nogi, że nie mógł ich rozprostować. Była tak elegancka, że trudno to opisać. Tak się zagapił, że autobus mu uciekł. Niebo jest tak czarne, że chyba będzie burza. \diamond *fraz. książk.* Bądź tak dobry, tak uprzejmy itp. *zob.* II być w zn. 2. \square *przysł.* Nigdy nie jest tak źle, żeby nie mogło być gorzej *zob.* źle w zn. 8. **3.** «wskazujący; sygnalizuje sposób wykonywania czynności, odsyłając do konkretnej sytuacji albo do poprzedzającego lub mającego nastąpić kontekstu»: Trzeba napisać to tak: *Uprzejmie proszę o przyznanie mi pokoju dwuosobowego w hotelu asystenckim.* Kotlety z polędwicy wołowej powinienś zrobić tak: oplukane mięso pokrój w plastry, następnie zbij mocno tłuczkiem z obu stron, posól i popieprz, a potem rzuć na rozgrzany tłuszcz. Spójrz na to zdjęcie. Tak wyglądał twój dziadek, kiedy był młody. \diamond *fraz.* I tak źle, i tak niedobrze *zob.* źle w zn. 12. \diamond Tak a (i) tak «w taki sposób; w sposób, o którym będzie mowa»: Zróbmy to tak a tak: prezes wszystkich powita, odda głos profesorowi, a potem wystąpi mecenas. \diamond Tak czy inaczej «bez względu na okoliczności, niezależnie od wszystkiego innego, nie zmieni się to, o czym mowa; w każdym razie»: Tak czy inaczej skontaktuję się z panem jutro. \diamond Że tak powiem *zob.* powiedzieć w zn. 1. \diamond *książk.* Tak mi (Panie) Boże dopomóż, tak mi dopomóż Bóg *zob.* Bóg w zn. 1. \diamond Że się tak wyrażę *zob.* wyrazić się w zn. a. \diamond *pot.* Dobrze ci (mi, nam itp.) tak *zob.* I dobrze w zn. 2. \diamond Ni tak, ni siak «ani tak, ani inaczej; w sposób niezdecydowany; ani dobrze, ani źle» \diamond Tak czy owak; czy tak, czy owak *zob.* owak. \diamond Tak czy siak, tak i siak, albo tak, albo siak «różnie, rozmaicie; i dobrze, i źle; wszelkimi sposobami» \diamond Tak i owak; tak ..., owak *zob.* owak. \diamond Tak sobie, tak jakoś «nie najlepiej, jako tako, nie bardzo»: Wyglądała tak sobie, chyba

T